

Abstrakt

Bakteriální toxiny schopné tvorby transmembránových pórů představují širokou skupinu bakteriálních proteinů. Jsou významnými prvky virulence mnohých pathogenních bakterií. Svoji insercí do lipidové dvojvrstvy a vytvořením transmembránové póru v cytoplasmatické membráně vyvolávají narušení osmotické rovnováhy, která vede k lýzi napadené buňky. Různé skupiny toxinů využívají různé mechanismy napadení hostitelských buněk, přesto existuje několik univerzálních kroků – vazba na membránu, inserce do membrány, oligomerizace a vytvoření transmembránového póru.

Klíčová slova: bakteriální toxiny tvořící póry, mechanismus inserce do membrány, cytolysiny závislé na vazbě cholesterolu, α -toxin, aerolysin, α -hemolysin, adenylát-cyklázový toxin